

Vader Paisios

van de Heilige Berg

*Priestermannik Christodoulos
de Aghioriet*

Gozalov - Books

Het boek werd vertaald door *de dienaar Gods Niko-*
dim.

onder goedkeuring van

Theofanis Papadimitriou (Heiloo, Nederland)

Op uitdrukkelijk bevel van Vader Christodoulos
werd deze specifieke foto geplaatst en tevens de
vermelding: Bestseller.

© Copyright ***Hiëromonach Christodoulos Ageloglou***

Mount Athos and P.N. 700414581

ISBN 960-90099-3-x

Voor de Nederlandse Tekst:

Orthodox Klooster, Rousdammestraat 1, B 8600 Diksmuide

& Gozalov-Books, Den Haag 2011

ISBN 978-90-79889-23-5

Woord vooraf

Wij danken hierbij van harte alle mensen die door hun inzet en aandacht hebben meegewerkt aan de publicatie van dit boek.

Vooraf Vader Christodoulos, priester-monnik op de Heilige Berg Athos, willen wij hier bij name noemen. Als auteur verleende hij ons de rechten om zijn manuscript in het Nederlands te vertalen en op die wijze de waardevolle boodschap van Vader Paisios uit te dragen.

Op een eenvoudige, verhalende wijze onthult zijn boek de gedachten van de heilige monnik-kluizenaar, die voor de hedendaagse mens van onschatbare waarde zijn. Haast puur bladgoud.

Na de vertaling van de oorspronkelijke tekst volgen er twee bijlagen.

Het betreft : 1. Een kleine, schematische biografie van Vader Paisios
2. Een orthodox woordenboekje (°) voor wie niet zo vertrouwd is met het Orthodoxe Geloof en de beleving ervan.

Het is onze diepste wens dat dit boek de lezer, behalve leesplezier, ook nog verdere impulsen geeft tot diepere bevraging. Antwoorden in de vorm van parabellen of spreuken worden aangereikt als 'hand-woorden', die hem of haar zonder twijfel leiden naar en op die Ene, Ware Weg ten Leven. (Joh. 14,6).

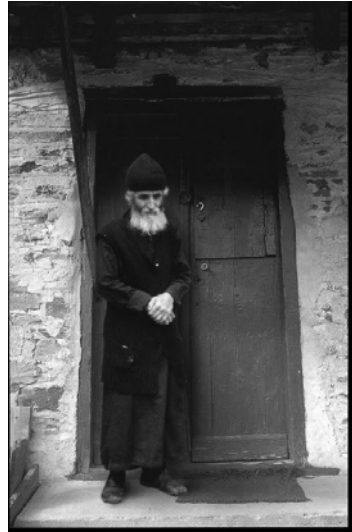
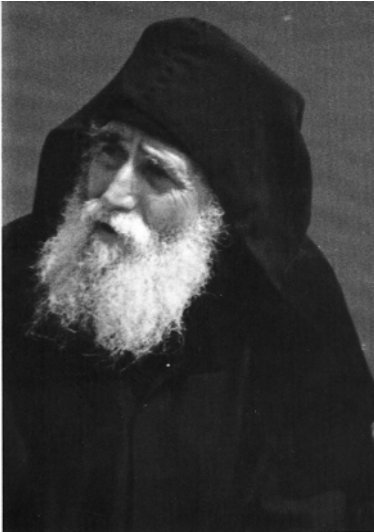
Mocht de Heer daartoe Zijn overvloedige zegen schenken.

Hegoumen THOMAS
Orthodox Klooster
Roesdammestraat 1
8600 PERVIJZE

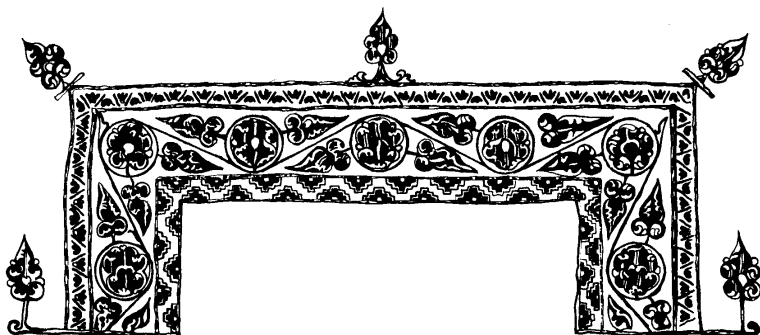

Er leefde een man tussen zondaars.
Maar hij behaagde God en werd door Hem bemind.
(Hij werd weggenomen.)

(naar het boek Wijsheid 4,10)

EEN KORTE BIOGRAFIE

Zijn jeugd

Vader Paisios werd geboren op 25 juli 1924, feestdag van de Heilige Anna, in Farasa (Cappadocië, Klein Azië). Zijn moeder heette Eulambia. Zijn vader Prodomos was een gelovig, vaderlandslievend man en burgemeester van de stad. Hij waagde zijn leven in de strijd tegen de Tseten, een wilde stam, die een constante bedreiging vormde voor Farasa.

Prodomos voelde een diepe devotie en liefde voor Vader Arsenios, de geestelijke vader^o van de familie. Vader Arsenios werd onlangs door de Kerk heilig verklaard omwille van de talrijke wonderen, die zelfs voor zijn dood al plaats vonden. Onder de indruk van Vader Arsenios' wonderbare leven schreef Prodomos, voor zichzelf en voor zijn 10 kinderen, in een notitieboekje alle mirakelen op, die hij zelf had ervaren of waarover hij had horen vertellen.

Enkele dagen later, op 7 augustus 1924 en een weekje vóór de grote emigratie naar Griekenland, besloot Vader Arsenios om alle kinderen te laten dopen, ook Prodomos' jongste zoon. Het kind zou, volgens een Griekse traditie, de voornaam van zijn

opa krijgen : Christos. Maar Vader Arsenios weigerde deze naamgeving en wou het kind zijn eigen naam geven, want, zo zei hij tot de ouders : « Ik begrijp best dat grootvader moet opgevolgd worden en dat zijn herinnering op die wijze levend wordt gehouden. Maar mag ik dan geen monnik als opvolger wensen ? »

Na deze woorden keerde hij zich tot de Moeder Gods en sprak : « Arsenios zal zijn naam zijn ! » Op die wijze voorspelde Vader Arsenios de roeping van Vader Paisios, die van jongsaf aan was voorbestemd drager te worden van de Heilige Geest.

Op 14 september 1924, op het feest van de Kruisverheffing, bereikten de Turkse emigranten de havenstad Piraeus in Griekenland. Daar bleven ze 3 weken en trokken toen verder naar het eiland Corfu, waar ze een tijdlang verbleven in het plaatsje Kastro. De Heilige Arsenios leefde er, zoals hij had voorspeld, nog net 40 dagen. Op 10 november stierf hij, hij was 80 jaar. Hij had gezorgd voor een waardige opvolger en een behoeder van de geestelijke gezondheid : de kleine Arsenios, die later 'Vader Paisios' zou genoemd worden.

Na anderhalf jaar verliet het gezin Corfu en koos het Egoumenitsa (Noordoost-Griekenland) uit als nieuwe woonplaats. Tenslotte vestigden ze zich definitief in Konitsa (Epirus).

De jonge Arsenios wijdde zich, letterlijk en figuurlijk, met hart en ziel aan Christus en de Maagd Maria : zijn sterk verlangen monnik te worden domineerde zijn leven. Hij hield ervan in het woud rond te dwalen en de ganse dag te bidden, terwijl hij een zelfgemaakt houten kruis in de hand hield.

Na het basisonderwijs werkte hij als timmerman in Konitsa. Als man van gebed, was hij uitermate gevoelig en liefdevol. Telkens als iemand in het dorp overleed en Arsenios werd gevraagd een lijkstaf te maken, aanvaardde hij nooit geld van de nabestaanden. Zo droeg hij, op zijn eigen wijze, bij in het verzachten van hun zorgen en verdriet.

In 1945 werd hij ingelijfd in het leger, waar hij zich wist te onderscheiden door zijn karakter en moed. Voortdurend wenste

hij te vechten in de frontlinie of deel te nemen aan de gevaarlijkste opdrachten. Hij wou immers eerst zijn eigen leven in gevaar brengen, omdat zijn aandacht uitging naar zijn collega-soldaten, die gehuwd waren en kinderen hadden. Zijn verklaring was zeer eenvoudig : « Jullie hebben een vrouw en kinderen, die jullie opwachten. Ik niet, ik ben vrij. » Talloze malen verloor hij bijna zijn leven, toen hij dat van een ander wou redden. Het grootste deel van zijn militaire dienst maakte hij deel uit van de communicatie-eenheid. In 1949 werd hij uit het leger ontslagen.

De eerste jaren van Vader Paisios' kloosterleven

an het einde van zijn militaire dienst vertrok hij meteen naar de Berg Athos. Hij had inmiddels al besloten om monnik te worden. Toch bleef hij er maar enkele maanden, omdat hij zich zorgen maakte om de toekomst van zijn zussen, die nog ongehuwd waren. Om die reden ging hij heel even terug naar zijn familie. In 1950 keerde hij terug naar de Berg Athos. De eerste nacht bracht hij door in de kluis^o van de H. Johannes de Theoloog, die deel uitmaakt van de Grote Lavra, dichtbij Karyes. Vervolgens ging hij naar de skete^o van de H. Panteleimon bij de kluis van de Verrukking van de Heilige Moeder Gods, waar Vader Cyril verbleef, een uitermate spiritueel en virtuoos asceet^o, die later abt werd van het Koutloumousiou Klooster.

Vader Cyrils nauwgezette inspanningen bij het vasten^o en de nachtwakes^o maakten grote indruk op de jonge Arsenios, die zijn verdere leven in zijn gezelschap wou doorbrengen. Helaas, de omstandigheden lieten dat niet toe. Vader Cyril stuurde hem datzelfde jaar nog naar het erg gastvrije Esfigmenou Klooster, dat nog niet betrokken was in de oude kalender-kwestie. In 1954 kreeg hij de tonsuur^o van monnik en zijn nieuwe naam 'Averkios'. Hij legde zich toe op het beoefenen van de gehoorzaamheid. Wanneer alle monniken betrokken waren in verschei-

dene, gemeenschappelijke taken, poogde hij alleen te blijven in alle rust, om te kunnen bidden. Wanneer iedereen werkzaam was in de olijfbosjes, werkte hij, alleen en gewetensvol, wat verderop, terwijl hij terzelfdertijd in spirituele contemplatie was. Hij bestudeerde grondig de levens van de heiligen uit onze kerk, het Gerontikon en het boek van St. Isaak de Syriër. Zijn boeken bewaarde hij bij zijn bed, bij voorkeur onder zijn hoofdkussen. Wanneer Averkios zijn taak (door het klooster opgelegd) beëindigde, ging hij niet meteen naar zijn cel^o om uit te rusten. Neen, hij zocht de overige monniken op om snel hun taken te helpen voltooien. Hij kon het genot van de rust en vrede in zijn cel niet verdragen, terwijl anderen nog moesten werken. Hij bood graag zijn diensten aan aan de zwaksten en vermeed hen die hun tijd verspilden met zinloze taken. Hij had iedereen lief zonder onderscheid en gehoorzaamde allen, terwijl hij zichzelf de minst belangrijke achtte.

Averkios vertrouwde niet op zijn eigen oordeel of wil. Zonder aarzelen vroeg hij zijn geestelijke vader over alle zaken om raad. Hij bad tot God, opdat Hij hem zou leiden naar Zijn wil. Zijn hart was vol dankbaarheid, omdat hij voortdurend dacht aan al het wonderbare dat God deed niet alleen voor hem, maar voor iedereen wwar ook ter wereld. Zijn liefde tot God, een gevolg van zijn innige dankbaarheid, nam steeds maar toe met zijn ongedwongen, voortdurende gebeden. Het enige doel van zijn hart was dankbaar te beantwoorden, tot op het laatste, aan Gods welwillendheid. Hij geloofde dat Gods genade de enige oorzaak was voor alle goeds; zijn uiterste nederigheid leidde bij elke vorm van kwaad tot zelfverwijt. Wanneer hij iemand door de zonde verleid zag worden, zonder enig berouw of zonder geloof in God, wees hij beschuldigend naar zichzelf: « Het is mijn fout dat een van mijn broeders zich in zo'n moeilijke situatie bevindt. Als ik in overeenstemming met Christus' wil had gehandeld, dan zou Hij naar mijn gebeden hebben geluisterd en mijn broeder hebben gered. Mijn slechtheid veroorzaakt de ellende bij mijn broeder. » Zo maakte hij de problemen van de wereld tot

de zijne. Constant bad hij tot God om alle mensen te helpen, die, zoals hij nederig dacht, moesten lijden omwille van zijn eigen nalatigheid en geestelijke traagheid. God, die luistert naar nederige mensen, antwoordde altijd op Averkios' gebeden, die recht uit zijn brandend hart kwamen. Een hart, gevuld met dankbaarheid en nederigheid.

Averkios hield ervan geestelijke vaders op te zoeken, die vervuld waren van genade en de Geest van God. Hij hield ervan hun zegen te vragen en te luisteren naar hun geestelijke raad. Zijn zuivere en kinderlijke ziel omarmde, zonder enige twijfel of aarzeling, alles wat hij hoorde van deze vaders, de zogenoemde 'mooie bloemen' van de Maagd Maria. Hij geloofde hen blindelings, hij onderzocht nooit hun woorden. Integendeel, trouw volgde hij hun raad op en negeerde volledig zijn eigen opvattingen of logische besluitvorming. Hij begreep ten volle dat niemand mag pogen zijn menselijke visie te gebruiken om geestelijke waarheden te begrijpen: dat lijkt op het vangen van lucht met de handen.

Vanaf zijn jeugd bezocht hij vele monniken en als een bij verzamelde hij er 'geestelijke pollen', zodat hij later zelf zijn eigen 'geestelijke honing' kon bereiden, die door vele mensen in moeilijkheden werd gemaakt.

In 1954 dwongen omstandigheden (en ook het advies van zijn geestelijke vader) hem ertoe het Esfigmenou Klooster te ruilen voor het Filotheou Klooster, waar zijn oom ook monnik was. Het klooster was toen erg idioritmisch°. Averkios werd er leerling van Vader Symeon, een bijzonder deugdzaam man. In 1956 ontving Averkios van hem het kleine schima° en zijn nieuwe naam, Paisios, naar de aartsbisschop Paisios B, de Caesarener, die ook uit het dorp Farasa in Cappadocië afkomstig was.

In het Filotheou Klooster ontmoette hij de asceet° Vader Augoustinos, die in de cel van 'de verrukking van de Moeder Gods' verbleef. Zijn eenvoud van hart en zijn nederigheid troffen de Vader diep.

Vader Paisios zette zijn bezielde geestelijke strijd° verder en

hielp de monniken waar hij maar kon. Treffend is het volgende voorbeeld : Een van zijn mede-monniken had een zonde begaan maar was beschaamd om die ook te belijden. Met als resultaat, dat hij zich terugtrok in zichzelf en in alle wanhoop, aan zelfmoord begon te denken. De Vader doorzag de situatie en probeerde hem te helpen. Op een dag vond hij hem alleen en begon hem te vertellen over zijn eigen zonden. 'Toevallig' vermeldde hij dezelfde zonde, die hij, net als zijn mede-monnik ook had begaan. Helaas, de monnik reageerde volledig verkeerd op deze poging tot bekering. Hij vertelde het hele klooster dat de geliefde en geprezen Paisios eigenlijk een grote zondaar was door, woord voor woord, na te vertellen wat Vader Paisios hem had toevertrouwd. Vader Paisios probeerde op geen enkele wijze zichzelf te verontschuldigen en de monniken, die zijn liefhebbende en bezorgde bedoelingen begrepen, keurden zijn handeling goed en bedankten hem ervoor.

Dagelijks vocht hij voor de reiniging van zijn ziel. Niets vroeg hij van God, omdat hij ten volle beseftte dat God hem, door het mysterie van de Heilige Doop, het waardevolste geschenk ter wereld had gegeven, de genade van de Heilige Geest. Hij was niet jaloers op de talenten en gaven van anderen, want hij wist dat dezelfde talenten hem waren geschonken.

Evenmin was hij fier en trots, het waren immers geschenken van Gods genade en geen verdiensten van zichzelf. Wat hem het meest bezig hield, was de vraag hoe hij Gods genade zo spoedig mogelijk kon 'activeren en laten stralen' door zijn ijver en nederigheid. Daarom was de zuiverheid van zijn ziel zonder meer noodzakelijk. Hij wiste elk spoor van kwade gedachten of negatieve bedoelingen uit zijn ziel en tekende er constructieve lijnen voor in de plaats. Het was opvallend hoe hij elke situatie, hoe moeilijk of gecompliceerd ook, kon benaderen vanuit een opbouwend perspectief. Hij was louter instrument van Gods genade, die « *niet verbitterd is en het kwade niet toerekent* » (naar 1 Kor. 13, 5). Zo kon hij de fouten van anderen handig toedekken, zoals dit voorbeeld prachtig illustreert : In een kloos-

ter was er een monnik die misleidende verhalen verspreidde. De bezoekers waren geërgerd en vroegen Vader Paisios : « Vader, een monnik vertelt vreemde verhalen. Wat gebeurt er ? » De Vader reageerde prompt : « Zorg er voor anderen niet te beoordelen, want onze broeder is een vroom man. Als er bezoekers komen, doet hij alsof hij een dwaas^o is omwille van Christus, zodat God hem zal belonen. » Het antwoord stelde de bezoekers gerust.

Langzamerhand omarmde en beschermde zijn liefdevol hart iedereen, zoals God onze zonden toedekt, zodat ze voor de wereld niet meer zichtbaar zijn.

In het Filotheou Klooster bracht hij vaak een bezoek aan de skete van Vader Cyril om er zijn raad te vragen. Met de hulp van Gods genade, was Vader Cyril Vader Paisios zeer behulpzaam. Het gebeurde zeer dikwijls dat hij de oplossingen op zijn problemen reeds gaf, nog voordat Vader Paisios ook maar de kans had gezien zijn vragen te stellen. Zelfs zijn bezoek werd 'aangekondigd' door God en af en toe toonde Vader Cyril hem bij zijn aankomst de antwoorden, die hij in een boek had gevonden en onderlijnd! Vader Paisios drukte zijn verwondering uit en na het vragen van zijn zegen, vertrok hij weer, vol van vreugde en geestelijk voordeel.

In 1958 werd Vader Paisios gevraagd de Berg Athos te verlaten en omdat hij begreep dat het werkelijk Gods wil was, ging hij naar Stomio, in Konitsa, om er het gebied te beschermen tegen het protestantse proselitisme^o. Hij woonde er in het Klooster van de Geboorte van de Moeder Gods en, met de hulp van Gods genade, hielp hij vele mensen. In 1962 vertrok hij, om spirituele redenen, naar de Sinai, waar hij woonde in de cel van de Heiligen Galaktion en Episteme. Overdag sneed hij urenlang uit takken houten voorwerpen, die hij verkocht. Met de opbrengst kocht hij voedsel, dat hij uitdeelde aan de Bedoeïenen. Ze waren hem erg dankbaar voor het fysische én geestelijke voedsel, dat hij hun aanbood.

In 1964 keerde hij terug naar de Berg Athos, waar hij zich